

DESET OTÁZEK PRO BUDOUCÍHO MAJITELE PSA

Bc. Vladimíra Tichá

(rozhodčí Českomoravské kynologické unie; členka Ústřední komise pro ochranu zvířat)

Pokud si někdo kupuje pračku nebo ledničku, věnuje většinou výběru domácího spotřebiče velkou pozornost. Odpovědi na otázky: „Jak to funguje?“ „Co to umí?“ „Kolik stojí provoz?“ „Jak je to s každodenní údržbou?“ a „Kdo to umí opravit?“ hledá nejen v reklamě, ale i u lidí, kteří podobnou „mašinku“ doma mají. Pokud si kupujeme psa, živého tvora, často nepřemýšlíme vůbec nad ničím. Výsledkem pak mohou být problémy, které trápí nás, našeho psa a v nejhorším případě i okolí. Koupě psa je prostě záležitostí, kterou je třeba důkladně zvážit. Následujících deset otázek může sloužit jako podklad pro zamyšlení. Pravdivé odpovědi mohou při rozhodování, zda a jakého si psa pořídit hodně pomoci.

1. Proč vlastně psa chci?

Na první pohled se může tato otázka zdát být zcela zbytečná. Chci psa, tak si ho koupím a proč bych měl či měla sám před sebou toto přání zdůvodňovat. Určitě nikomu neuškodí, když se nad svými důvody trochu zamyslí. Pokud někdo hledá ve psovi ochránce, přítele, nebo jej potřebuje k výkonu svého povolání či nějaké další činnosti, určitě není důvod, proč mu koupí psa rozmlouvat. Velkým problémem se může (ale nemusí) stát i pes, který byl možná dobře míněným, ale nedomyšleným dárkem. Daleko horší je to tam, kde je pes tou poslední kapkou, která má doplnit náš image. Máme krásný dobře zařízený dům nebo byt, pěkné auto, chatu, ale ještě by to něco chtělo. Což takhle nějaké právě módní plemeno? Přesně to nám k dokonalosti chybí. Pokud zájemce o psa uvažuje tímto způsobem, najde na našem trhu celkem pestrou nabídku, ze které si může vybrat. K dostání je mnoho typů psů sádrových, velcí i malí psi plyšoví a občas se najde i krásná bronzová soška. Rozhodně pro něj ale není vhodný pes, který žere, štěká, chce chodit ven a chce mít člověka, který ho bude mít rád a kterého může mít rád on.

2. Nemáme v rodině alergika?

Stále stoupá počet lidí a zvláště pak dětí trpících různými alergiemi. Máme-li dítě, které se při kontaktu se sousedovým psem osype nebo dostane astmatický záchvat, určitě nebude koupě psa tím nejlepším nápadem.

3. Souhlasí s pořízením psa všichni členové rodiny?

Pes může být společnou rodinnou radostí, může ale také být zdrojem problémů. Pořízovat si psa gigantického plemene a bydlet při tom v bytě 1+1 u tchyně, která se bojí i jezevčika, určitě není příliš rozumné.

4. Dokážu ho vychovávat?

Veterináři, výcvikáři, rozhodčí pro posuzování exteriéru psů, ale i řadoví občané mohou potvrdit, že počet nevychovaných psů roste. Tím nejsou v žádném případě myšleni psi agresivní, o kterých lze říci, že byli, jsou a určitě i budou spíše výjimkami, ale psi, kteří díky špatné výchovné péči majitele jsou obtížní pro celé okolí a s velkou pravděpodobností i pro svého pána. Do této kategorie patří štěkálci, psi skákající na všechny lidi, rváči, psi loudící, psi honící kola i běžce atd. Z hlediska budoucí výchovy psa hraje velkou roli volba plemene. Je velmi rozumné si zjistit, za jakým účelem bylo plemeno, které se nám líbí, vyšlechtěno. Budou tomu odpovídat jeho povahové vlastnosti. Uvažujeme-li např. o krásně zbarveném výmarském ohaři, měli bychom si také uvědomit, že to je pes lovecký a pes, od kterého se očekávala určitá tvrdost. Je to tedy pes, který potřebuje hodně pohybu a pes, který potřebuje laskavé, ale nekompromisní vedení. Pro neprůraznou, velmi zaměstnanou a v malé garsonce bydlící slečnu tedy asi nebude tím nejlepším plemenem. Nemusí být, stejně jako řada dalších loveckých plemen, ani tím pravým ořechovým pro okrajové městské oblasti. Ať se nám to líbí či ne, jsou v našem okolí revíry, je v nich zvěř a nezvládnutý pes znamená problém.

5. **Budu na něj mít čas?**

Pes není televize, kterou lze vypnout, ani koloběžka, kterou lze odložit do sklepa. Pořídím-li si psa, pořizují si jej na deset a více let, a po celou tuto dobu musím počítat s jeho nároky na můj čas. Určitě není rozumné si pořizovat psa v době, kdy se chystám na roční stáž do Anglie.

6. **Kdo s ním bude chodit ven?**

To, že je psa nutné pravidelně vyvenčovat, asi nikoho nepřekvapí. Loužičky či hromádky jsme schopni tolerovat u malých štěňat, dospělý pes by se měl vykonávat a také většinou vykonává potřebu jinde než v bytě svého majitele. Řadě lidí ale uniká to, že většina plemen potřebuje i dostatek pohybu. Je třeba tedy zvážit, zda máme dostatek času i energie na to, abychom psovi v této oblasti vyhověli. Každodenní procházka se psem přestává být radostnou záležitostí v okamžiku, kdy je dvacet stupňů pod nulou a nám právě vytrhli zub moudrosti. Řada lidí si myslí, že pes patří do vilové čtvrti k domům se zahradou a že se s ním pak nemusí chodit na procházky. Hluboce se mýlí. Zahradu potřebný prostor pro pohyb psovi neposkytuje. Znáám hodně spokojených psů bydlících v panelácích, s kterými jejich majitelé chodí pravidelně a na dostatečně dlouhou dobu ven. Znáám i smutné a leckdy zanedbané psy sedící za plotem, které nikdo mimo zahradu nevezme.

7. **Jak jsme na tom, vzhledem k držení psa, s bydlením?**

Je třeba rozhodnout, zda pes bude v bytě či kotci. Pokud zvolíme kotec, je třeba přemýšlet nad jeho umístěním a také se domlouvat se sousedy. Takový celý den vyjící nebo štěkající psi nešťastník je problémem pro celé okolí.

8. **Kam s ním?**

Dovolená je část roku, na kterou se všichni určitě těší. Jsou místa, kam nás pes může doprovázet, jsou místa, která jsou pro psy nevhodná nebo kam psi prostě nesmí. Je tedy třeba zvážit, zda dovolenou budeme přizpůsobovat potřebám psa, či zda jsme po nezbytně nutnou dobu schopni zajistit péči o něj jiným způsobem. Podobné problémy mohou čekat i ty z nás, pro které je pes jediným životním společníkem. Péči o něj musíme zajistit v době, kdy nás chřipka drží v posteli a nakonec i v případě, že jsme nuceni strávit nějaký čas v nemocnici.

9. **Mám na to?**

Pomíjet nelze ani otázku finanční. Lidé většinou počítají s tím, že se štěně kupuje, že tedy za něj určitou částku zaplatí. Trochu jim ale uniká, že tím výdaje spojené s držení psa zdaleka nekončí. Je třeba počítat s náklady na krmení, něco stojí veterinární péče (pravidelné očkování i záležitost nadmíru smutná - nemocný pes) a samozřejmě tolik diskutované poplatky ze psů.

10. **Budu schopen či schopna nechat psa být psem?**

Jako jeden z největších problémů řady majitelů by se dalo označit polidšťování psů. Tendence přisuzovat psům lidské pohnutky i lidské vzorce chování jsou častější, než by se na první pohled zdálo. Ten, kdo se chce vyhnout potížím, kdo chce být spokojen se svým psem a kdo chce, aby spokojený byl i jeho pes, si musí uvědomit, že i když se ten tvor na nás krásně dívá, vypadá, že za chvíli promluví, je moudrý a laskavý, stále je to jen pes a tedy zvíře sice inteligentní, ale přesto zvíře, kterému nemůžeme vnucovat lidské chování.

Výše uvedené otázky by si měl klást každý, kdo si pořizuje psa. Stejně otázky by ale v rámci možností měl klást zájemci o štěně i chovatel štěně prodávající a také zaměstnanec útulku hledající pro opuštěné zvíře nového majitele. Jak ukazují zkušenosti naše i z jiných států, řada problémů vzniká tam, kde nový přírůstek v rodině nesplňuje to, co od něj bylo očekáváno, nebo spíše má na své majitele nároky, které nikdo nečekal.